

Richtlijnen bijeenkomsten update juni 2020

Op 28 mei 2020 ontving u de laatste update. Wij hebben nog wat toegevoegd.

Als vereniging zijn wij al sinds jaren aangesloten bij het CIO (afkorting van Interkerkelijk Contact in Overheidszaken). Via deze organisatie kregen wij de onderstaande richtlijnen en wij adviseren, met het CIO, de afdelingen om zich hieraan te houden:

1. **Advies: Richtlijnen voor bijeenkomsten d.d. eind juni 2020**

Anderhalve meter samenleving: protocollen en politiek

Veel kerken maken zich klaar om vanaf 1 juli de erediensten te hervatten. In de media en politiek is er de afgelopen weken discussie gevoerd over de wijze waarop de belangen van de kerkgenootschappen worden behartigd, of kerken juist terughoudend zouden moeten zijn of niet.

Uitgangspunt van het CIO is dat het een binnenkerkelijke verantwoordelijkheid is hoe u als landelijk kerkgenootschap omgaat met het hervatten, of juist niet, van de vieringen.

Sinds het begin van de coronacrisis is er veelvuldig contact en overleg tussen het CIO (het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken) en de overheid in de persoon van minister Grapperhaus. In dit overleg is uitgelegd hoe divers de kerken zijn, is aandacht gevraagd voor geestelijke verzorging en is ook de lijn uitgezet naar het hernemen van de kerkdiensten. Net als in andere sectoren van de samenleving is het aan kerkgenootschappen om hiervoor de juiste voorbereidingen te treffen en protocollen op te stellen omwille van veiligheid en gezondheid van deelnemers aan de samenkomsten.

Een aantal kerkgenootschappen heeft de protocollen inmiddels opgesteld en is bezig met het implementeren ervan zodat de kerkdiensten vanaf 1 juni weer kunnen plaatsvinden. In de politiek en in de media is de ongelukkige suggestie gedaan als zouden op lokaal niveau convenanten moeten worden gesloten tussen kerkgemeenschappen en lokale overheden. Deze achten we niet alleen overbodig, maar zou ook de landelijke reeds gemaakte afspraken doorkruisen, mogelijk belemmeren, voor verwarring en willekeur kunnen zorgen. Dan is de godsdienstvrijheid pas echt in het geding.

In de afgelopen twee weken heeft het CIO zich op de achtergrond -via ambtelijke en bestuurlijke kanalen- ingezet om een aantal zaken voor de kerken te borgen:

- a. Erediensten hervatten naar eigen protocol: evenzeer als in de sport (golf is anders als voetbal) is de eredienst van de ene kerk niet gelijk aan die van de ander. Het CIO heeft zich ingezet om de regie op wat wél en niet zou moeten kunnen te laten waar die hoort: bij het kerkgenootschap zelf.
- b. Voorganger in de eredienst als contactberoep: Anderhalve meter is een hard gegeven in de nieuwe maatschappelijke realiteit. Ook voor kerken. Evenzo als paramedische beroepen als diëtisten en keuringsartsen hebben voorgangers in de erediensten een grote sociale impact. Het is mooi om te zien hoe serieus in de protocollen wordt omgegaan met de belangen die in het geding zijn. Om te

voorkomen dat er discussie ontstaat rondom bepaalde liturgische en rituele handelingen, acht het secretariaat van het CIO het meer dan wenselijk dat de voorganger in de eredienst wordt aangewezen als contactberoep.

- a. Zingen: Het advies is om nog niet te zingen.
Vieringen in de buitenlucht: Buiten vieren lijkt veilig en een mooi alternatief. Hier is echter de wettelijke context relevant. Religieuze of levensbeschouwelijke activiteiten mogen door de overheid beperkt worden vanwege gezondheid als die beperking betrekking heeft op zaken die zich afspelen *buiten* gebouwen of besloten plaatsen (art. 6, tweede lid, Grondwet). De Wet openbare manifestaties volgt dat stramien (artikel 1, tweede lid). Hierin is van belang wat de APV en de veiligheidsregio als kader meegeeft. Hierbij geldt dat de lokale situatie verschillend kan zijn. Ten overvloede merken we op dat ook hier de eis van 30 bezoekers geldt (en vanaf 1 juli 100).
- b. Vastzetten van stoelen: in het bouwbesluit is opgenomen dat meer dan 100 stoelen gekoppeld dienen te worden opgesteld (samengevat gesteld). Hieruit mag worden afgeleid dat voor minder dan 100 stoelen de eis van de koppeling niet geldt. Dit zijn landelijke normen die niet per regio verschillen. De "coronabepalingen" houden in dat tussen personen die niet tot 1 huishouden behoren, minimaal 1,5 meter tussenruimte moet worden gehouden. Met inachtneming van deze randvoorwaarden kan voor een kerkgebouw een gebruiksplan worden opgesteld. Het verdient aanbeveling om op een plattegrond van een kerkgebouw een "zitplaatsenplan" op te nemen in het gebruiksplan.
- c. 30 en/of 100 personen in- of exclusief personeel: Het (landelijk) kerkgenootschap neemt in het protocol op welke functionaris "medewerker" is bij de eredienst. Dat is per traditie anders. Arbeidsverhouding is daarbij niet terzake doende, wél de noodzaak om de eredienst te kunnen verrichten.

Tenslotte: zoals ook bij de factsheets Veiligheid, adviseert het secretariaat van het CIO om de lokale protocollen -enkel ter kennisgeving - te communiceren met de lokale overheden, zodat die weten van de beoogde werkwijze is en zien hoe zorgvuldig de kerken hiermee omgaan. Gegeven de kerk-staat verhouding is er geen sprake van toestemming of goedkeuring van overheidswege. Omdat de handhaving op lokaal niveau ligt, is het wél aan te raden om vanuit een goede werkrelatie informatie te delen.

Vieringen en andere activiteiten na versoepeling van de regels in coronatijd

Om al in te spelen op betere tijden wanneer de maatregelen weer wat losser worden, is het een goed idee om te kijken wat er in uw gebouw mogelijk is om de anderhalve meter afstand aan te houden. Want deze maatregel zal nog langer van kracht blijven.

Denk bijvoorbeeld aan:

- aparte in- en uitgang van de kerk (indien mogelijk)

- maak een looproute in de kerk d.m.v. pijlen op de vloer
- schud geen handen
- zet desinfecterende middelen klaar voor bezoekers
- maak per activiteit een stoelenplan (denk aan verschillende plaatsen voor partners en alleenstaanden)
- na aanraking van materiële zaken, was uw handen
- vermijd contante betalingen, kijk hoe collectes via pin mogelijk kunnen zijn
- denk aan hygiënische maatregelen bij de toiletten
- er zal een protocol moeten komen voor iedere activiteit in uw gebouw (denk daarbij aan de plaatselijke overheid) en dat moet geprint aanwezig zijn in het gebouw
- het advies tot 1 september niet te zingen in bijeenkomst en geen koorrepetities te organiseren omdat zingen een besmettingsgevaar met zich meebrengt
- maak een folder, handreiking etc. waarin uw specifieke maatregelen staan en dat u kunt uitdelen
- denk na over het vervoer
- koffiedrinken na de dienst is helaas niet zo verstandig
- denk aan richtlijnen voor huurders
- gezondheidscheck
- informeer bij uw leden of zij een bijeenkomst willen bijwonen
- denk ook aan ventilatie mogelijkheden in uw gebouw. Goede ventilatie is noodzaak
- denk aan de afstand tussen kansel en eerste rij bezoekers